

1st International School of Ostrava - mezinárodní gymnázium, s.r.o.,
Gregorova 3, 702 00 Ostrava

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Č.j.:	Spisový / skartační znak	
Vypracoval:		Ivo Helebrant, ředitel školy
Schválil:		Ivo Helebrant, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne		
Směrnice nabývá platnosti dne:		1.9.2018
Směrnice nabývá účinnosti dne:		1.9.2018

Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.

Platná legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (od 1.9.2017 novela)
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Zákon č. 65/2017 Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 250/2016 zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb. zákon o některých přestupcích
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

Vyhlášky

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)
- Vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři
- Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 se všemi přílohami
 1. Návykové látky
 2. Rizikové chování v dopravě
 3. Poruchy příjmu potravy
 4. Alkohol u dětí školního věku
 5. Syndrom týraného dítěte – CAN
 6. Školní šikanování
 7. Kyberšikana - aktualizace proběhla na podzim 2017
 8. Homofobie
 9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 10. Vandalismus - aktualizace proběhla na podzim 2017
 11. Záškoláctví – aktualizace proběhla na podzim 2017
 12. Krádeže
 13. Tabák
 14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
 15. Netolismus
 16. Sebeпоškozování
 17. Nová náboženská hnutí
 18. Rizikové sexuální chování
 19. Příslušnost k subkulturám
 20. Domácí násilí
 21. Hazardní hraní
 22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016

ODKAZ:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

Strategie prevence

- Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na rok 2013-2018
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018

1. Cíle

Základním cílem školní preventivní strategie na naší škole je, aby si žáci osvojovali základní kompetence v oblasti zdravého životního stylu, osobnostní a sociální rozvoj žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.

Aby se žáci i učitelé cítili ve škole bezpečně a spokojeně, musí panovat důvěra mezi žáci, učiteli i rodiči, je potřeba minimalizovat patologické jevy a snažit se ochránit všechny rizikové skupiny žáků, ať už těch, kteří se na těchto jevech podílí nebo těch, kteří je musí snášet. Je nutné podchytit především žáky se sociálním a zdravotním znevýhodněním a poskytnout jim podmínky pro plnohodnotný rozvoj.

Prioritou preventivního programu by mělo být zlepšování klimatu školy, především zlepšení komunikace mezi žáky navzájem, mezi učiteli a žáky, mezi školou a rodiči, nastavení jasných kritérií akceptovatelného chování.

Preventivní program je zaměřen na prohlubování sociálních a komunikačních dovedností, které by měly dětem pomoci řešit obtížné situace, osobní problémy a sociální nároky, které jsou na ně kladeny ať už ve škole nebo v rodinách. Škola by měla žákům pomoci naučit se tyto obtížné situace zvládat, naučit je řešit konflikty a odolávat rizikovému chování, které se mezi vrstevníky může vyskytnout.

Mezi hlavní cíle preventivního programu školy patří

- Zlepšování celkového klimatu školy
 - budování důvěry mezi učiteli a žáky
 - zlepšování vztahů mezi žáky navzájem, spolupráce mezi ročníky, prevence záškoláctví
 - tolerance k menšinám, prevence extremismu, rasismu
- Omezování šikany ve škole
- Vést žáky k omezení užívání návykových látek – cigarety, alkohol, experimenty s drogami

Cíle zaměřené na žáky

- pokračování adaptačních kurzů pro nově příchozí žáky (Summer Camp před zahájením školního roku)
- prohloubení výuky komunikačních a sociálních dovedností
- projektové vyučování
- pestrá nabídka mimoškolních aktivit
- podpora aktivit organizovaných žáky
- zviditelnění pozitivních projevů žáků – pochvaly, ocenění
- průběžné zjišťování klimatu tříd a vytipování žáků s problematickými vztahy
- besedy a konzultace s odborníky

Cíle zaměřené na pedagogy

- účast na seminářích zaměřených na komunikaci a nové formy práce se třídou, školení pedagogů
- nabídka materiálů pro pedagogický sbor
- organizování neformálních setkání a akcí pro pedagogy
- neformální setkávání třídního učitele se třídou
- věnování pozornosti problematickým žákům nebo skupinám, odhalování asociálního chování

Cíle zaměřené na rodiče

- organizace společných akcí pro rodiče a studenty (škoní ples, sportovní turnaje, kulturní akce)
- pravidelná informovanost rodičů o aktivitách školy
- informovanost rodičů o nebezpečí sociálně patologických jevů, možnostech jejich rozpoznání a řešení problémů, materiály pro rodiče
- informace o prevenci sociálně - patologických jevů na webových stránkách školy
- schůzky rodičů s ředitelem školy, třídní schůzky, schůzky s školním metodikem prevence
- účast na sportovních turnajích

2. Okruhy, metody a formy prevence

- šikana, kyberšikana – adaptační kurzy, přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, interaktivní hodiny ve výuce, projektová výuka
- záškoláctví – důslednost při omlouvání absence, proškolení pedagogů
- rasismus, xenofobie – pozitivní sociální zkušenost s jinými etniky, proškolení pedagogů
- vandalismus – důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy
- kriminalita, delikvence - důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- drogové závislosti - přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- sex, HIV/AIDS – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- náboženský extremismus – interaktivní hodiny ve výuce
- netolismus (virtuální drogy) – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů
- gambling – interaktivní hodiny ve výuce
- domácí násilí – proškolení pedagogů
- týraní a zneužívání dětí – proškolení pedagogů
- poruchy příjmu potravy – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- „Third Culture Kids“ – interaktivní workshopy pro žáky, proškolení pedagogů
- rizikové chování v dopravě - besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce

3. Začlenění témat primární prevence do výuky

S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, základy společenských věd, přírodopis, biologie, chemie, dějepis, český jazyk a literatura, zeměpis. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektového vyučování, skupinové práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek. Jednotlivá témata prevence jsou začleněna do školního vzdělávacího plánu jednotlivých předmětů.

Výchova k občanství, základy společenských věd

člověk ve společnosti

- život ve škole, práva a povinnosti žáků, normy chování ve škole
- moje vlast – ochrana přírodního a kulturního dědictví, vlastenectví, kultura

- lidé – rozdíly mezi lidmi, rovnoprávnost, pomoc, solidarita, rasismus, nesnášenlivost, vandalství
- vztahy – výuka komunikace, řešení konfliktu, nesnášenlivost, šikana, spolupráce, pravidla chování, stres, jak žádat o pomoc
- rodina – domov, rodinné vztahy

člověk jako jedinec

- podobnost a odlišnost lidí – charakter, vrozené předpoklady, přijímání odlišností
- osobní hodnoty, sebehodnocení, umění odmítnout, posuzování druhých, majetek, konzumní společnost
- osobní rozvoj – trávení volného času, cíle, plány, zdravá sebedůvěra, povinnosti, odpočinek

stát a právo

- principy demokracie, dialog
- lidská práva – ochrana lidských práv, práv dítěte, šikana, diskriminace, oprávněné zájmy druhých lidí
- právní řád – protiprávní jednání, postihy, duševní vlastnictví, přestupek, trestný čin
- mezinárodní vztahy – spolupráce, solidarita, bezpečnost, globalizace, terorismus
- cyklista v městském provozu, řidič mopedu a motocyklu do 50 cm³, spolujezdec

vztahy mezi lidmi, formy soužití

- kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství, rodina, škola, parta, šikana, vandalismus, záškoláctví

sexualita

- zdravý vývoj, puberta, předčasná sexualita, těhotenství

zdravý životní styl

- zdravé stravování, poruchy příjmu potravy – bulimie, anorexie
hygiena, režim dne, ochrana před přenosnými chorobami, úrazy

ohrožení zdraví

- stres, relaxace, civilizační choroby
- závislosti – zneužívání návykových látek, doping, patologické hráčství, práce s PC
- násilí – šikana, sexuální zneužívání, týrání, agrese, odborná pomoc
- bezpečnost – osobní bezpečí, rizikové prostředí, konflikty, komunikace s cizími lidmi
- manipulace – vliv médií, reklama, působení sekt, vliv vrstevníků
- ochrana za mimořádných okolností – terorismus, katastrofy

osobnostní rozvoj

- sebepoznání, sebeovládání, zvládání problémových situací, zvládání a předcházení stresu, hledání pomoci při problémech, pochopení druhých, empatie, naslouchání, dialog, komunikace, žebříček hodnot

Český jazyk a literatura

komunikační dovednosti

- písemný a mluvený projev, vyjadřování vlastního názoru, zvyšování sebevědomí, zlepšování vztahů mezi lidmi, umění kritiky, přístup k informacím, vliv masmédií

volný čas

- četba, psaní

slohové práce

- možnost získávání názorů žáků, zjišťování klimatu a rozšířenost patologických jevů

Cizí jazyk

- znalosti o cizích zemích, národech, národní zvyklosti a odlišnosti, výuka k toleranci a respektu

Chemie

- složení stravy, nebezpečné látky a jejich zneužívání - jedy, drogy, alkohol, těkavé látky

Biologie, přírodopis

- odpovědnost člověka za ochranu životní prostředí, zachování života na Zemi, týrání zvířat
- ohrožení živočichové a rostliny, negativní působení člověka, vandalismus v přírodě
- ochrana zdraví a zdravý životní styl, zdraví a nemoc
- zneužívání některých rostlin, poučení o škodlivých účincích návykových látek sexualita, zodpovědnost, tolerance, sexuálně přenosné choroby

Zeměpis

- civilizační problémy naší planety – rasismus, tolerance k ostatním národům, migrace
- otevření hranic - nové drogy – zákony v jednotlivých zemích, převážení drog přes hranice
- životní prostředí, vandalismus, vztah lidí k přírodnímu a společenskému prostředí
- rozvojové země – tolerance, solidarita, problém chudoby
- přírodní a jiné katastrofy – pomoc mezi jednotlivými státy, spolupráce, solidarita

Dějepis

- vztah k materiálním i duchovním památkám, jejich ochrana x vandalismus
- odlišnosti jednotlivých národů – náboženské, kulturní, snaha o pochopení a toleranci jiných národů, rasismus, antisemitismus, jejich nepřijatelnost hlediska lidských práv
- války a konflikty, poučení se z minulosti, řešení konfliktů, zneužití techniky ve válkách
- nebezpečné směry a hnutí v minulosti i současnosti, vysvětlení jejich nebezpečnosti – nacismus, komunismus
- klady a zápory totality a demokracie

CAS – creativity, action, service (jeden z předmětů našeho studijního programu International Baccalaureate)

- studenti 7. a 8. ročníku osmiletého gymnázia vykonávají 150 hodin dobrovolnických prací v různých humanitárních organizacích

4. Spolupráce s neziskovými a státními organizacemi

V průběhu školního roku budou realizovány výukové programy ve spolupráci s těmito organizacemi

- **Renarkon** - besedy na téma vztahy, šikana, drogy, netolismus, AIDS
- **Pavučina** – beseda o bezpečném sexu a nebezpečí AIDS
- **Člověk v tísni** – Jeden svět na školách – projektový týden s dokumentárním filmem, Živé knihovny
- **BESIP**
- **Loono**- workshopy Prsakoule a Žiješ srdcem
- **Amnesty International** - Maraton psaní dopisů
- **YFU - Colored Glasses** - workshop zaměřený na multikulturalitu a toleranci
- **Beskydy Mountain Academy** - Srdcem, ne očima - workshop zaměřený na multikulturalitu a toleranci

5. Mimoškolní aktivity

- školní časopis - Nothing
- diskusní klub – ISOMUN, Model United Nation
- dobrovolnická činnost - Uklid'me Česko, humanitární projekty, mj. mise v Jihoafrické republice
- žakovská rada
- sportovní dny
- nabídka volnočasových aktivit - školních klubů
- adaptační letní kemp
- lyžařský a snowboardový kurz
- mezinárodní výměnné pobyty
- kulturní a vzdělávací exkurze, výlety, akce
- program Mezinárodní cena vévody z Edinburghu

6. Personální zajištění prevence

- školní metodik prevence – metodicky vede a koordinuje prevenci na škole, realizuje preventivní aktivity
- výchovný poradce– intenzivně spolupracuje na realizaci preventivních aktivit
- školní psycholog – psychologická pomoc žákům
- ředitel školy – vytváří materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit
- třídní učitelé – spolupracují na realizaci preventivních aktivit
- učitelé – ve svém vyučování
- odborné instituce – spolupracují na realizaci preventivních aktivit
- volnočasové, sportovní a kulturní organizace – spolupracují na volnočasových aktivitách

7. Financování prevence

- rozpočet školy
- granty a dotace
- sponzorské dary

8. Sociální síť spolupracujících organizací

Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava- Poruba – Mgr. Kateřina Ciklová	607 663 746
Krizové centrum pro děti a rodinu, Veleslavínová 17, Ostrava	596 123 555
Linka důvěry http://help-psych.cz/	596 618 908
Bílý kruh bezpečí, 28. října 124, Ostrava	597 489 204
Renarkon – kontaktní street centrum, Mariánskohorská 29, Ostrava	596 612 529
Orgán sociálně právní ochrany dítěte, Sokolská třída 28, Ostrava	599 442 635
Policie ČR, Skladištní 2, Ostrava	974 727 701